

Νομοθετικές και οργανωτικές προτάσεις

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΤΟ 2015

ΑΠΟΔΟΧΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΤΟ 2015

Οι ονομασίες και αρμοδιότητες των υπουργείων αναφέρονται όπως ίσχυαν μέχρι τις 31.12.2015.

Ο Συνήγορος του Πολίτη πρότεινε:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

α. Αρμοδιότητες πρώην Υπουργείου Εσωτερικών:

Για την εγγραφή δεκαοκταετών στους εκλογικούς καταλόγους
Όποτε διενεργούνται εκλογές κατά τους μήνες Ιανουάριο ή Φεβρουάριο, οι δήμοι αδυνατούν να εγγράψουν εγκαίρως όσους ήδη από 1ης Ιανουαρίου έχουν αποκτήσει εκλογικό δικαίωμα (βλ. «Το πρόσωπο και ο νόμος»). Ο Συνήγορος προτείνει:

- είτε να τροποποιηθεί το άρθρο 10 παράγρ. 1 ΠΔ 26/2012 προκειμένου να επιτραπεί η εγγραφή νέων εκλογέων ακόμη και κατά τον μήνα Ιανουάριο
- είτε να τροποποιηθεί το άρθρο 8 παράγρ. 4-5 ΠΔ 26/2012 με ρητή διευκρίνιση ότι οι νέοι εκλογείς υπάγονται στην κατηγορία των «παραλειφθέντων» και ψηφίζουν με απλή επίδειξη πιστοποιητικού εγγραφής σε δημοτολόγιο.

Για ζητήματα μεταναστευτικής πολιτικής (βλ. «Προσφυγικό ζήτημα και μετανάστευση»)

- Την αποσαφήνιση της διαδικασίας, με αποστολή οδηγιών στις αρμόδιες υπηρεσίες των αποκεντρωμένων διοικήσεων, αναφορικά με τον υπολογισμό της επάρκειας των πόρων του συντηρούντος κατά την εξέταση αιτημάτων για έγκριση θέωσης εισόδου.
- Την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της ΚΥΑ 22037/2010, ώστε να χορηγείται η ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής και στους πολίτες τρίτων χωρών, των οποίων η στερητική της ελευθερίας ποινή, που τους έχει επιβληθεί, μετατράπηκε σε παροχή κοινωφελούς εργασίας.

Για τη δήλωση ονοματοδοσίας

Να γίνει αποδεκτό ότι η δήλωση ονοματοδοσίας, εφόσον είναι απαραίτητη για την πληρότητα της ληξιαρχικής πράξης γέννησης και την καταγραφή και ταυτοποίηση των αλλοδαπών της επικράτειας, εκφεύγει της απαγόρευσης συναλλαγής της Διοίκησης με παράτυπα διαμένοντες στη χώρα αλλοδαπούς. Επίσης, να υπάρξει ενημέρωση των ληξιαρχείων της χώρας.

Για την έκδοση ληξιαρχικής πράξης γέννησης τέκνων αιτούντων άσυλο

- Να αντικαθίσταται από υπεύθυνη δήλωση το πιστοποιητικό γάμου που απαιτείται για την έκδοση ληξιαρχικής πράξης γέννησης των τέκνων αιτούντων άσυλο γονέων, όταν καθίσταται αδύνατη η συνδρομή της χώρας έκδοσης του πρωτότυπου εγγράφου και υφίσταται πραγματική αδυναμία προσκόμισης αυτού.
- Να γίνεται αποδεκτή από την Υπηρεσία Ασύλου υπεύθυνη δήλωση πρόσφυγα γονέα για την έκδοση ταξιδιωτικού εγγράφου ανήλικου τέκνου του, που συνοδεύεται στη χώρα μόνο από

αυτόν, εφόσον υπάρχει αδυναμία προσκόμισης έγγραφης συναίνεσης του άλλου γονέα, ή πιστοποιητικού το οποίο να αποδεικνύει την έλλειψή του (λ.χ. πιστοποιητικό θανάτου), επίσημα επικυρωμένων (βλ. «Προσφυγικό ζήτημα και μετανάστευση»).

Για τον Πρότυπο Κανονισμό Δημοτικών Βρεφονηπιακών και Παιδικών Σταθμών

Ο Συνήγορος υπέβαλε παρατηρήσεις επί του σχεδίου ΥΑ για τον εν λόγω Κανονισμό αναφορικά με την καθιέρωση μοριοδότησης των κριτηρίων επιλογής, την εξίσωση δημοτών – κατοίκων, την ιατρική παρακολούθηση των παιδιών, την αξιολόγηση της ψυχικής υγείας και της συμπεριφοράς του προσωπικού, την εργασία ή ανεργία των γονέων και τα δικαιώματα παιδιών με αναπηρίες (βλ. «Κοινωνική ασφάλιση και αλληλεγγύη»).

Για την επικοινωνία γονέα με ανήλικο τέκνο

Να εκδοθεί διευκρινιστική εγκύκλιος που να επιτρέπει την επικοινωνία γονέα, ο οποίος στερείται της επιμέλειας, με το ανήλικο τέκνο του εντός του χώρου των βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών, εφόσον δεν διαταράσσεται η λειτουργία και το πρόγραμμα των σταθμών. Η πρόταση έγινε αποδεκτή και ζητήθηκε από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις η άμεση σχετική ενημέρωση των ΟΤΑ αρμοδιότητάς τους .

Για το πρόγραμμα «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής»

Ο Συνήγορος πρότεινε στην ΕΕΤΑΑ:

- συγκεκριμένες, σαφέστερες διατυπώσεις στην πρόσκληση ενδιαφέροντος
- την άρση τυπικών λόγων ακυρότητας της αίτησης
- την εξαίρεση ορισμένων επιδομάτων από τον υπολογισμό του εισοδήματος των υποψηφίων
- ρήτρες έκπτωσης δομών από το πρόγραμμα
- την απαγόρευση απομάκρυνσης παιδιών από δομές λόγω προβλημάτων ένταξης ή συμπεριφοράς πριν από την αξιολόγησή τους από αρμόδιους, δημόσιους παιδοψυχιατρικούς ή άλλους ιατρικούς φορείς
- την επίλυση διαδικαστικών ζητημάτων που συνδέονται με την αναγνώριση του συμφώνου συμβίωσης.

Οι προτάσεις έγιναν δεκτές στην πλειονότητά τους και συμπεριλήφθηκαν στην Πρόσκληση 2015-2016 (βλ. «Κοινωνική ασφάλιση και αλληλεγγύη») .

Για τη θεώρηση των δελτίων αποδείξεων των σωματείων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Η δημοσίευση των ισολογισμών τους σε ΦΕΚ, που απαιτείται

για τη θεώρηση των δελτίων αποδείξεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, έχει ως αποτέλεσμα υπέρμετρη δαπάνη, πολλές φορές δυσανάλογη του σκοπού τους. Ο Συνήγορος πρότεινε την κατάργηση του οικονομικού βάρους της δημοσίευσης ισολογισμού των σωματείων σε ΦΕΚ και τη λήψη ισότιμου μέτρου διασφάλισης της δημοσιότητας, όπως η ηλεκτρονική δημοσίευση ισολογισμού ή η ατελής δημοσίευση σε ΦΕΚ, όπως έχει νομοθετηθεί για τις ΑΕ, ΕΠΕ κ.ά.

β. Αρμοδιότητες πρώην Υπουργείου Δημόσιας Τάξης:

Για την επανέκδοση διαβατηρίου λόγω λάθους

Να υπάρξει πρόβλεψη ώστε να μην επωμίζεται ο πολίτης το οικονομικό κόστος επανέκδοσης διαβατηρίου στην περίπτωση που κατά την αρχική έκδοση του διαβατηρίου υπήρξε λάθος στα στοιχεία αυτού (π.χ. στο πεδίο «φύλο») που προέκυψε εκ παραδρομής, και συγγνωστής αβλεψίας, τόσο από πλευράς αστυνομίας (που αρχικά συνέταξε την αίτηση και στη συνέχεια εξέδωσε το διαβατήριο) όσο και του πολίτη που δεν πρόσεξε το λάθος, κατά τη χρονική στιγμή ανάγνωσης και υπογραφής της αίτησης (βλ. «Εκδοχές κακοδιοίκησης»).

Για την παραμονή στη χώρα πολιτών κρατών μελών της ΕΕ, που εμπλέκονται με το σύστημα απονομής της ποινικής δικαιοσύνης

Να υπάρξει ρητή ρύθμιση για την υποχρεωτική παραμονή στη χώρα της συγκεκριμένης κατηγορίας πολιτών, οι οποίοι λόγω

της εμπλοκής τους με το σύστημα απονομής ποινικής δικαιοσύνης κρίνονται επικίνδυνοι για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, και τελικά δεν τους χορηγείται βεβαίωση εγγραφής πολιτών ΕΕ. Εξάλλου, για την ίδια κατηγορία πολιτών τρίτων χωρών έχει ήδη προβλεφθεί ρητή ρύθμιση, η Ειδική Βεβαίωση Νόμιμης Διαμονής, η οποία χορηγείται χωρίς να εξετάζονται λόγοι δημοσίας τάξης και ασφάλειας και για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η περίοδος δοκιμασίας (βλ. «Εκδοχές κακοδιοίκησης»).

Για τη χρήση του όρου «λαθρομετανάστες»

Ο όρος «λαθρομετανάστες», στην επωνυμία των «Τμημάτων Δίωξης Λαθρομετανάστευσης» της Διεύθυνσης Αλλοδαπών Θεσσαλονίκης (βλ. «Επιστροφές αλλοδαπών»), ενέχει σαφώς μειωτική χρήση, δεδομένης και της ρατσιστικής δράσης οργανωμένων ομάδων στη χώρα μας (βλ. ειδική έκθεση του Συνηγόρου για τη ρατσιστική βία, 2013). Όπως αναφέρει ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA) της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Ποινικοποίηση μεταναστών σε παράτυπο καθεστώς» 2014), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν χρησιμοποιεί πια ούτε καν τον όρο «παράνομος μετανάστης», αλλά έχει επιλέξει τον εννοιολογικά πιο ουδέτερο όρο «παράτυπος μετανάστης» ή «μετανάστης σε παράτυπο καθεστώς». Ο Συνήγορος προτείνει να απαλειφθεί ο όρος «Δίωξη Λαθρομετανάστευσης» από την επωνυμία οργανικών μονάδων της ΕΛΑΣ. Τα Τμήματα των Διευθύνσεων Αλλοδαπών της ΕΛΑΣ να μετονομαστούν από «Τμήματα Δίωξης Λαθρομετανάστευσης» σε «Τμήματα Αλλοδαπών».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Για τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας

- Την τροποποίηση των διατάξεων του ΠΔ 108/2013, ώστε να προβλέπεται ρητά η δυνατότητα αντιστοίχισης «παλαιών» επαγγελματικών αδειών της ειδικότητας «συντηρητής» Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων με τις επαγγελματικές άδειες της ειδικότητας «εγκαταστάτης» Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων. Αν και το θέμα παραμένει σε εκκρεμότητα, τα σχετικά αιτήματα ικανοποιούνται με την εφαρμογή υποδειχθείσας πρακτικής από τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης της Περιφέρειας Αττικής.

- Την τροποποίηση των διατάξεων του ΠΔ 108/2013, ώστε οι κάτοχοι πτυχίου ΙΕΚ της ειδικότητας «Τεχνικός Αυτοματισμών» να αποκτήσουν, εκ νέου, το δικαίωμα άσκησης εσωτερικών ηλεκτρολογικών εργασιών, τις οποίες δικαιούνταν να ασκήσουν με το προϊσχύον ΠΔ 191/2001. Το ζήτημα εξετάζεται από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ) προς την κατεύθυνση εφαρμογής της πρότασης, με τη θέσπιση διαδικασίας πρόσθετης επιμόρφωσης, σε περίπτωση που διαπιστωθεί υπολειπόμενη εκπαίδευση.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Για τη δημοκρατική σχολική διοίκηση, την εκπαίδευση των μαθητών στα δικαιώματα και την εύρυθμη λειτουργία του σχολείου

- Την υποστήριξη της λειτουργίας των προβλεπόμενων οργάνων διοίκησης του σχολείου (ιδίως του Συλλόγου Διδασκόντων, των Μαθητικών Κοινοτήτων, του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων και του Σχολικού Συμβουλίου) και τη συστηματική ακρόαση της γνώμης των μαθητών για θέματα που τους αφορούν.
- Τη μέριμνα για την πραγματοποίηση τακτικών παιδαγωγικών συναντήσεων των Συλλόγων Διδασκόντων και των προβλεπόμενων από τον νόμο συναντήσεων του Σχολικού Συμβουλίου.

- Την εκπόνηση και τήρηση Σχολικού Κανονισμού ο οποίος, κατόπιν ελέγχου και έγκρισης από το Σχολικό Συμβούλιο, θα διαβιβάζεται στην προϊστάμενη εκπαιδευτική αρχή για τελική έγκριση.
- Την εισαγωγή εκπαίδευσης των μαθητών στα ανθρώπινα δικαιώματα και στα δικαιώματα του παιδιού με συμμετοχικές και βιωματικές μεθόδους, από την αρχή της πρωτοβάθμιας μέχρι την ολοκλήρωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με αξιοποίηση, για τον σκοπό αυτόν, εγκεκριμένων από το υπουργείο σχετικών εγχειριδίων και διαρκή ενημέρωση / επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.
- Την υλοποίηση της ευέλικτης ζώνης στο δημοτικό και τον σχε-

διασμό για την εισαγωγή της στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

- Την αναθεώρηση του ΠΔ 104/1979 ως προς την επιβολή κυρώσεων / ποινών, ώστε να δίνεται στα σχολεία η δυνατότητα να αξιοποιούν περισσότερες εναλλακτικές μεθόδους «συμμόρφωσης» των μαθητών. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται να αποσαφηνιστεί προς όλους τους Συλλόγους Διδασκόντων ότι η αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος αποτελεί έσχατο μέτρο, το οποίο εφαρμόζεται μόνο προς το συμφέρον του μαθητή και εφόσον έχουν εξαντληθεί όλα τα άλλα παιδαγωγικά μέτρα / κυρώσεις.
- Την αποσαφήνιση ότι οι αποφάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων, ως εκτελεστές διοικητικές πράξεις, υπόκεινται σε έλεγχο από μηχανισμούς ελέγχου της Διοίκησης.
- Την εισαγωγή θεσμικών προβλέψεων για την προαγωγή ουσιαστικού διαλόγου και επικοινωνίας στο πλαίσιο του σχολείου: Στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ο/η υπεύθυνος εκπαιδευτικός της κάθε τάξης να αφιερώνει τακτικά χρόνο στη συζήτηση με τα παιδιά. Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, οι οριζόμενοι ως «υπεύθυνοι τμήματος» εκπαιδευτικοί, εκτός από τα καθήκοντα που σχετίζονται με την παρακολούθηση της φοίτησης και των απουσιών των μαθητών, να αναλαμβάνουν και την επικοινωνία μαζί τους τόσο σε συλλογικό όσο και σε ατομικό επίπεδο, αφού λάβουν σχετική επιμόρφωση. Να προβλέπεται η διάθεση τουλάχιστον μίας ώρας από το εβδομαδιαίο πρόγραμμα διδακτικών καθηκόντων τους για τον σκοπό αυτόν.
- Την αναθεώρηση της ΥΑ για τις μαθητικές κοινότητες και την εισαγωγή προβλέψεων για την ενημέρωση των μαθητών και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, με στόχο την πιο ουσιαστική λειτουργία του θεσμού.
- Την εισαγωγή πρόβλεψης για συμμετοχή και των μαθητών στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, βάσει κριτηρίων όπως η μεταδοτικότητα, ο τρόπος διεξαγωγής του μαθήματος και η προσωπική επαφή τους με τους μαθητές.
- Την επιμόρφωση και ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών και τη συνολική οργάνωση των σχολείων με στόχο την επίλυση συγκρούσεων και την πρόληψη ή/και αποτελεσματική διαχείριση περιστατικών βίας ή σχολικού εκφοβισμού, με έμφαση στην επικοινωνία (βλ. «Εκπαίδευση»)

Για την υποστήριξη μαθητών στο πλαίσιο του σχολείου και την προστασία τους από ενδοοικογενειακή βία, κακοποίηση και παραμέληση

- Την εισαγωγή θεσμικής πρόβλεψης για τη διασύνδεση και συνεργασία των σχολικών μονάδων με τις κοινωνικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας της κοινότητας.
- Την εισαγωγή πρόβλεψης για συνεργασία των σχολικών μονάδων με τις κατά τόπους κοινωνικές υπηρεσίες σε περιπτώσεις παραμέλησης, ελλιπούς σχολικής φοίτησης ή διακοπής της σχολικής φοίτησης μαθητών, για την προσπάθεια επίτευξης συνεργασίας με τους γονείς, πριν από την παραπομπή των υποθέσεων στην εισαγγελική αρχή. Επίσης, την έκδοση εγκυκλίου η οποία να διευκρινίζει τη δυνατότητα των διευθυντών των σχολικών μονάδων να ενημερώνουν τις κατά τόπους εισαγγελικές αρχές, πέραν των περιπτώσεων αναφερόμενης ή διαπιστούμενης ενδοοικογενειακής βίας, και για περιπτώσεις εμφανούς παραμέλησης μαθητών, ιδίως όταν δεν έχει υπάρξει

συμμόρφωση των γονέων ή κηδεμόνων σε επανειλημμένες συστάσεις ή προσπάθειες του σχολείου για συνεργασία.

- Τη μέριμνα για την επαρκή και διεπιστημονική στελέχωση των Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων και την εισαγωγή ρητής πρόβλεψης αναφορικά με τη δυνατότητα αρχικής συνεργασίας αυτών με μαθητές, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ενημέρωση των γονέων τους εάν το ζητήσουν, ιδίως εάν εικάζεται ανάγκη προστασίας τους από τυχόν παραμέληση, άσκηση βίας ή άλλης μορφής κακοποίηση.
- Τη μέριμνα ώστε η τοποθέτηση κοινωνικών λειτουργών και ψυχολόγων στα σχολεία στο πλαίσιο προγραμμάτων ΕΣΠΑ να συνοδεύεται από κανόνες οι οποίοι να διασφαλίζουν: την επάρκεια (από άποψη κατάρτισης, εμπειρίας και προσωπικής καταλληλότητας) των εμπλεκόμενων επαγγελματιών για τον ρόλο αυτόν, την αποσαφήνιση του ρόλου και των καθηκόντων τους και την επαρκή υποστήριξη και εποπτεία τους, όπου αυτό είναι αναγκαίο.

Για την ένταξη στην εκπαίδευση και την αποτροπή της σχολικής διαρροής των παιδιών Ρομά (βλ. «Καταπολέμηση των διακρίσεων»)

- Την ενίσχυση της συμμετοχής παιδιών Ρομά στην προσχολική αγωγή.
- Την ανάπτυξη υποστηρικτικών προγραμμάτων για παιδιά Ρομά προσχολικής και σχολικής ηλικίας και τις οικογένειές τους, με πρόβλεψη τακτικής παρουσίας κοινωνικών λειτουργών στους οικισμούς Ρομά για τον σκοπό αυτόν.
- Την ορθή λειτουργία τμημάτων υποδοχής, με παράλληλη συμμετοχή των παιδιών Ρομά στην κανονική τάξη και στις λοιπές μη στενά μαθησιακές διαδικασίες και δραστηριότητες.
- Την πρόβλεψη δυνατότητας λειτουργίας παράλληλων τμημάτων (λ.χ. αναπλήρωσης / ταχύρυθμης εκπαίδευσης) για παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας που επιστρέφουν στο σχολείο ύστερα από μακρά αποχή ή πολλαπλές διακοπές φοίτησης ή που εγγράφονται για πρώτη φορά σε αυτό σε ηλικία μεγαλύτερη των 14 ετών, ώστε να αποφεύγεται η ένταξη σε τάξεις με μαθητές πολύ μικρότερης ηλικίας και να ακολουθείται πρόγραμμα φοίτησης που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της ηλικίας τους.
- Τη σύσταση σχολείων δεύτερης ευκαιρίας για μαθητές Ρομά ηλικίας 16-18 ετών οι οποίοι επιθυμούν να πάρουν απολυτήριο δημοτικού, με δυνατότητα συνέχισης της φοίτησής τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Την επιμόρφωση / ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών και την ενίσχυση του έργου τους με κατάλληλα εκπαιδευτικά εργαλεία.
- Την αποφυγή της δημιουργίας σχολικών μονάδων με αμιγή μαθητικό πληθυσμό Ρομά, καθώς, αντί για την επίτευξη του στόχου της σταδιακής ένταξης των μαθητών τους στην ενιαία εκπαιδευτική κοινότητα, συχνά καταλήγουν οι μονάδες αυτές να λειτουργούν ως εκπαιδευτικά γκέτο, αναπαράγοντας τον κοινωνικό αποκλεισμό των παιδιών Ρομά.
- Τη δυνατότητα μετεγγραφής παιδιών Ρομά από σχολεία όπου φοιτούν αποκλειστικά μαθητές της συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας σε άλλα σχολεία της περιοχής τους και τον εκ νέου σχεδιασμό της χωροταξικής κατανομής των μαθητών, με στόχο την αναλογική κατανομή των μαθητών Ρομά σε άλλα σχολεία, όπου αυτό είναι εφικτό και υπό προϋποθέσεις, όπως

ο βαθμός κοινωνικής ενσωμάτωσης και ένταξης, οι συνθήκες διαβίωσης των παιδιών (π.χ. αν πρόκειται για μετακινούμενους πληθυσμούς που ζουν σε παραπήγματα ή διαμένουν σε σπίτια, αν ο οικισμός είναι απομονωμένος εκτός ορίων πόλης κ.λπ.).

- Την ουσιαστική συνεργασία και συντονισμό δράσεων μεταξύ της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας και των κατά τόπους Διευθύνσεων Εκπαίδευσης, του Υπουργείου Εσωτερικών και εκπροσώπων των ΟΤΑ, για την εφαρμογή των πολιτικών και εκπαιδευτικών επιλογών του υπουργείου, ώστε να ελέγχεται κεντρικά η υλοποίηση διαφόρων δράσεων και προγραμμάτων για τους μαθητές Ρομά στα σχολεία και να αποφεύγεται η σύγχυση και η σπατάλη πόρων.
- Την ανάθεση της εποπτείας και παρακολούθησης των θεμάτων εκπαιδευτικής ένταξης και φοίτησης των παιδιών Ρομά σε συγκεκριμένο τμήμα του Υπουργείου Παιδείας, με διασφάλιση της δυνατότητας συνεργασίας με υπηρεσίες άλλων υπουργείων με αρμοδιότητα σε συναφή θέματα (π.χ. Υπουργεία Υγείας, Εσωτερικών, Μεταφορών κ.λπ.).

Για την απαλλαγή από το μάθημα των θρησκευτικών

Την ανάκληση της υπ' αριθμ. 12773/Δ2/23.1.2015 εγκυκλίου, ώστε μαθητής που αιτείται απαλλαγή από το μάθημα των θρησκευτικών να μην απαιτείται να δηλώσει ότι δεν είναι Χριστιανός Ορθόδοξος (βλ. «Καταπολέμηση των διακρίσεων»).

Για θέματα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΑΕ) (βλ. «Εκπαίδευση»)

Για την παροχή ΕΑΕ, ως ισότιμο κομμάτι της δημόσιας υποχρεωτικής εκπαίδευσης:

- Την επανένταξη της ΕΑΕ, ως προς την κάλυψη πάγιων και βασικών αναγκών στελέχωσης, στον τακτικό κρατικό προϋπολογισμό, με συμπληρωματική μόνον αξιοποίηση προγραμμάτων ΕΣΠΑ για τη διασφάλιση επιπλέον αναγκών πόρων.
- Τη μέριμνα, σε σταθερή βάση, για διασφάλιση πόρων για την εκπαίδευση μαθητών με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, αντιστοίχων αυτών που διατίθενται στη γενική εκπαίδευση.

Για την υποστήριξη μαθητών με αναπηρία ή/και με εσα στο γενικό σχολείο:

Την ειδική μέριμνα και προγραμματισμό –με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία από το προηγούμενο σχολικό έτος– για τη διασφάλιση της επάρκειας των πιστώσεων για την παροχή θεσμοθετημένων, υποστηρικτικών μέτρων αναγκών για την ένταξη και φοίτηση των συγκεκριμένων μαθητών στο γενικό σχολείο (παράλληλη στήριξη, υποστήριξη από ειδικό βοηθητικό προσωπικό, τμήματα ένταξης), καθώς και για την έγκαιρη ολοκλήρωση των σχετικών διοικητικών διαδικασιών.

Για την ίδρυση και λειτουργία Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ):

- Τη μέριμνα για ίδρυση τυχόν αναγκών νέων ΣΜΕΑΕ, βάσει σχετικών εισηγήσεων των αρμόδιων Σχολικών Συμβούλων ΕΑΕ, των ΚΕΔΔΥ και των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης.
- Τη μέριμνα για ίδρυση Ειδικών Επαγγελματικών Λυκείων

–όπως προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία– για τη συνέχιση της φοίτησης, μεταξύ άλλων, αποφοίτων των Ειδικών Επαγγελματικών Γυμνασίων οι οποίοι αδυνατούν να φοιτήσουν σε ΕΠΑΛ ή σε άλλο κατάλληλο πλαίσιο.

- Τη σύσταση αναγκών και θεσμικά προβλεπόμενων οργανικών θέσεων στις ΣΜΕΑΕ, ιδίως σε εκείνες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- Τη μέριμνα για κάλυψη βασικών και πάγιων αναγκών στελέχωσης των ΣΜΕΑΕ από μόνιμο και επαρκώς καταρτισμένο προσωπικό (εκπαιδευτικό, ειδικό εκπαιδευτικό και ειδικό βοηθητικό), τουλάχιστον αναλογικά, στο σύνολο επικείμενων προσλήψεων για την εκπαίδευση.

Για τη λειτουργία Κέντρων Διάγνωσης, Διαφοροδιάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΕΔΔΥ):

Τη μέριμνα για στελέχωση τους από σταθερή διεπιστημονική ομάδα όλων των εκ του νόμου προβλεπόμενων και αναγκαίων ειδικοτήτων, καθώς και για λειτουργία διεπιστημονικών ομάδων σε αναλογία προς τον μαθητικό πληθυσμό της περιοχής αρμοδιότητας του κάθε ΚΕΔΔΥ.

Για τη διαδικασία πρόσληψης αναπληρωτών για την ΕΑΕ:

Την ειδική και επισταμένη μέριμνα του υπουργείου ώστε οι διοικητικές διαδικασίες για την πρόσληψη αναπληρωτών (εκπαιδευτικών, ειδικού εκπαιδευτικού και ειδικού βοηθητικού προσωπικού) για την ΕΑΕ να ολοκληρώνονται πριν από την έναρξη του εκάστοτε σχολικού έτους. Για την επίτευξη του στόχου αυτού και με γνώμονα τις ιδιαίτερες ανάγκες της ΕΑΕ, να εξεταστεί, μεταξύ άλλων, το ενδεχόμενο πραγματοποίησης προσλήψεων αναπληρωτών με συμβάσεις εργασίας διάρκειας μεγαλύτερης του ενός σχολικού έτους.

Για την αξιολόγηση μαθησιακών δυσκολιών ενηλίκων:

Την εισαγωγή πρόβλεψης στη νομοθεσία για την Ειδική Αγωγή για την αξιολόγηση μαθησιακών δυσκολιών ενηλίκων που φοιτούν σε οποιαδήποτε βαθμίδα της εκπαίδευσης και δεν έχουν αξιολογηθεί από ΚΕΔΔΥ ή άλλον αναγνωρισμένο φορέα ως ανήλικοι .

Για την εισαγωγή διακριθέντων αθλητών σε σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Οι αθλητές με σημαντικές αγωνιστικές διακρίσεις, σε πανελλαδικό ή διεθνές επίπεδο, δύνανται να εισάγονται, με ανάλογο προς τις διακρίσεις τους ποσοστό προσαύξησης σε «Τμήματα και Σχολές ΑΕΙ και ΤΕΙ» (άρθρο 38 Ν. 4115/2013, όπως ισχύει). Σύμφωνα με ερμηνευτικές εγκυκλίους, η εν λόγω προνομία δεν αφορά την εισαγωγή σε Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές, Ακαδημίες Πυροσβεστικής και Εμπορικού Ναυτικού. Ωστόσο, δεδομένου ότι η καλή φυσική κατάσταση των υποψηφίων, όπως μάλιστα καταγράφεται μέσω επιδόσεων σε συγκεκριμένα αγωνίσματα, είναι προϋπόθεση εισαγωγής στις τελευταίες αυτές σχολές και ακαδημίες, οι διακρινόμενοι αθλητές εκδηλώνουν συχνά ενδιαφέρον να εισαχθούν σε αυτές. Ο Συνήγορος πρότεινε τη νομοθετική πρόβλεψη επέκτασης του πεδίου εφαρμογής των ειδικών διατάξεων περί εισαγωγής διακριθέντων για τις επιδόσεις τους αθλητών στην τριτοβάθμια

εκπαίδευση και στις Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές, τις Ακαδημίες Πυροσβεστικής και Εμπορικού Ναυτικού.

Για τη δυνατότητα επιστροφής διδάκτρων ή μετάθεσης του χρόνου σπουδών για φοιτητές του ΕΑΠ με αποδεδειγμένα σοβαρά προβλήματα υγείας

- Την ενσωμάτωση νέας ρύθμισης στον Κανονισμό του ΕΑΠ, που να προβλέπει τη δυνατότητα επιστροφής διδάκτρων έπειτα, ενδεχομένως, από σχετική εισήγηση επιτροπής, σε φοιτητές για συγκεκριμένους σοβαρούς λόγους υγείας, που στοιχειοθετούνται με ιατρικές γνωματεύσεις ή πιστοποιητικά νοσηλείας, εφόσον αυτά καθιστούν αδύνατη τη συνέχιση των σπουδών τους.
- Ομοίως, σε περίπτωση πρόσκαιρου σχετικού κωλύματος να παρέχεται στον φοιτητή η δυνατότητα πραγματοποίησης των σπουδών στο επόμενο ή μεθεπόμενο ακαδημαϊκό έτος χωρίς νέα οικονομική επιβάρυνση (βλ. «Εκπαίδευση»).

Για τη δυνατότητα μετεγγραφής όσων εισάγονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με ευνοϊκές ρυθμίσεις

Τη θέσπιση νέας ρύθμισης που να προβλέπει ρητά την εφαρμογή των γενικών διατάξεων περί μεταφοράς θέσης εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (μετεγγραφής) και στην περίπτωση όσων εισάγονται με τις ευνοϊκές ρυθμίσεις του Ν. 4113/2013, επιδοτούμενοι με επιπλέον μόρια ως διακριθέντες, σε πανελλαδικό επίπεδο, αθλητές. Επίσης, οι παραπάνω γενικές διατάξεις θα πρέπει να εφαρμόζονται και στην περίπτωση των φοιτητών που εισάγονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κατ' εφαρμογή ειδικών διατάξεων, ως τέκνα αποσπασμένων σε ελληνικές δημόσιες υπηρεσίες της αλλοδαπής υπαλλήλων.

Για τη δωρεάν χορήγηση διδακτικών συγγραμμάτων σε φοιτητές που είναι ήδη κάτοχοι αναγνωρισμένων από τον ΔΟΑ-ΤΑΠ τίτλων σπουδών ιδρυμάτων της αλλοδαπής

Τη συμπλήρωση της διάταξης του Ν. 4009/2011 κατά την οποία: «Από το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 δεν χορηγούνται

δωρεάν έντυπα διδακτικά συγγράμματα σε φοιτητές που παρακολουθούν πρόγραμμα σπουδών για τη λήψη δεύτερου πτυχίου» (άρθρο 80 παράγρ. 10), κατά τρόπο που οι κάτοχοι αναγνωρισμένου τίτλου σπουδών της αλλοδαπής να εξαιρούνται εφεξής του πεδίου εφαρμογής της (υποθέσεις 194450, 194489/2015).

Για τη διαδικασία αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας αλλοδαπών τίτλων σπουδών από το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΑΕΠ)

Έχοντας διαπιστώσει αξιοσημείωτες καθυστερήσεις στην παραπάνω διαδικασία (βλ. «Εργασία»), ο Συνήγορος πρότεινε:

- Τη λήψη βραχυπρόθεσμων μέτρων, όπως την επαρκή στελέχωση του Αυτοτελούς Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σχέσεων, που ανέλαβε τη γραμματειακή υποστήριξη του ΣΑΕΠ το έτος 2015, την ομαδοποίηση των φακέλων κατά ίδρυμα και κατά ειδικότητα, ώστε να μην απαιτείται η κατάρτιση εισήγησης και η εξέταση από το ΣΑΕΠ του κάθε φακέλου χωριστά, την αύξηση του αριθμού των συνεδριάσεων του ΣΑΕΠ.
- Τη λήψη μακροπρόθεσμων μέτρων, όπως την ανάθεση στον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ), όλων των υφιστάμενων καθεστώτων αναγνώρισης αλλοδαπών τίτλων σπουδών, δηλαδή της ακαδημαϊκής αναγνώρισης, της αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων και της αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας, με παράλληλη ενίσχυση του φορέα σε εξειδικευμένο προσωπικό (εισηγητές), διοικητικό προσωπικό και νομική υπηρεσία.
- Την τροποποίηση των διατάξεων του ΠΔ 38/2010, ώστε να μη διαφοροποιούνται οι προϋποθέσεις, ούτε τα απαιτούμενα παράβολα για την αναγνώριση αλλοδαπών τίτλων σπουδών, αναλόγως του εφαρμοζόμενου καθεστώτος αναγνώρισης (ακαδημαϊκή αναγνώριση ή αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Για τις οικογένειες χαμηλών εισοδημάτων

Την εξαίρεση της οικονομικής ενίσχυσης οικογενειών χαμηλών εισοδημάτων που κατοικούν σε ορεινές και μειονεκτικές περιο-

χές και οικογενειών χαμηλών εισοδημάτων με τέκνα στην υποχρεωτική εκπαίδευση (σχολικό επίδομα) από την κατάσχεση ή τον συμψηφισμό με οφειλές του δικαιούχου (βλ. «Εκπαίδευση»).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Για την ποινική μεταχείριση των ανηλίκων

Σε Έκθεση Επίσκεψης – Αυτοψίας για το Ειδικό Κατάστημα Κράτησης Νέων Κορίνθου, ο Συνήγορος επανέλαβε τις προτάσεις του για ηπιότερη ποινική μεταχείριση ανηλίκων που διαπράττουν συγκεκριμένα αδικήματα, δημιουργίας δομών με προνοιακό / παιδαγωγικό χαρακτήρα και διαφοροποιημένης μεταχείρισης των ανηλίκων ανάλογα με την προσωπικότητα και την προσωπική τους πορεία (ιδίως, με προώθηση ρυθμίσεων για

τις Μονάδες Μέριμνας Ανηλίκων και την έμπρακτη στήριξη του ρόλου των Επιμελητών Ανηλίκων).

Ειδικότερα πρότεινε:

- Την αποφυγή εγκλεισμού ανηλίκων σε φυλακές.
- Την κράτηση ανηλίκων που έχουν συμπληρώσει το 16ο έτος της ηλικίας αποκλειστικά ως έσχατη λύση, για συγκεκριμένες

περιπτώσεις σοβαρών αδικημάτων που λόγω της φύσης τους (π.χ. εγκλήματα κατά της ζωής) δεν μπορούν να τύχουν άλλης μορφής μεταχείρισης (π.χ. αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα).

- Στα αδικήματα για τα οποία προβλέπεται επιβολή στερητικής της ελευθερίας ποινής σε ανηλίκους, δεν πρέπει να περιλαμβάνεται το αδίκημα της παράνομης διακίνησης προσώπων.
- Την τοποθέτηση σε θεραπευτικά καταστήματα τοξικοεξαρτημένων ανηλίκων που διαπράττουν εγκλήματα συνδεδεμένα με χρήση και διακίνηση ουσιών .

Ο Ν. 4322/2015 προχώρησε σε σαφή μείωση των περιπτώσεων στέρησης της ελευθερίας ανηλίκων, με την πρόβλεψη περιορισμού σε κατάσταση κράτησης μόνο για κακούργημα το οποίο, αν είχε τελεστεί από ενήλικο, θα απειλείτο με ποινή ισόβιας κάθειρξης, ή για πράξεις του άρθρου 336 του ΠΚ σε βάρος προσώπου κάτω των 15 ετών (άρθρο 7).

Για το Ειδικό Κατάστημα Κράτησης Νέων Κορίνθου

Με την Έκθεση Επίσκεψης – Αυτοψίας για το Ειδικό Κατάστημα Κράτησης Νέων Κορίνθου προτάθηκε σειρά βελτιωτικών ρυθμίσεων για τους χώρους και τις συνθήκες διαβίωσης των κρατούμενων ανηλίκων (βλ. «Πρόληψη βασανιστηρίων και κακομεταχείρισης»).

Για τον σχολικό εκφοβισμό

Ενόψει της τροποποίησης του άρθρου 312 ΠΚ, σχετικά με την

εισαγωγή διατάξεων που φαίνεται να διευρύνουν τα περιθώρια ποινικοποίησης συμπεριφορών ανηλίκων και εμπίπτουν στο πλαίσιο του σχολικού εκφοβισμού, ο Συνήγορος διατύπωσε την ανησυχία του ότι με τη διάταξη αυτή είναι πιθανό να προκληθεί αδιάκριτη και ανεξέλεγκτη προσφυγή γονέων στη δικαιοσύνη για περιστατικά βίας μεταξύ μαθητών, καθώς και στοχοποίηση των εκπαιδευτικών, αντί να αντιμετωπίζονται οι βίαιες συμπεριφορές μεταξύ των παιδιών με παιδαγωγικά μέσα. Με το άρθρο 8 Ν. 4322/2015, που αντικατέστησε τη σχετική διάταξη του ΠΚ, διασφαλίστηκε καταρχήν το ποινικά ατιμώρητο όταν οι πράξεις τελούνται μεταξύ ανηλίκων, εκτός αν η μεταξύ τους διαφορά ηλικίας υπερβαίνει τα 3 έτη, οπότε επιβάλλονται μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα. Επομένως, σε συνδυασμό με την υφιστάμενη λοιπή νομοθεσία, εξακολουθεί να απαιτείται παιδαγωγική αντιμετώπιση του θέματος σε όλες τις περιπτώσεις, ενώ για εκείνες στις οποίες οι εμπλεκόμενοι ανήλικοι έχουν μεταξύ τους διαφορά ηλικίας μεγαλύτερη των 3 ετών ή όταν διαπράττονται άλλα ποινικά αδικήματα, μπορούν να επιβληθούν από τη δικαιοσύνη, επιπλέον, τα προβλεπόμενα αναμορφωτικά μέτρα .

Για την έκδοση αντιγράφων ποινικού μητρώου γενικής χρήσης

Να αναληφθούν οι κατάλληλες πρωτοβουλίες, ώστε να μην εκδίδονται αντίγραφα ποινικού μητρώου γενικής χρήσης που εμφανίζουν καταδικαστικές αποφάσεις, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, καθώς η πρακτική αυτή έχει δυσμενέστερες επιπτώσεις στον επαγγελματικό βίο των ενδιαφερομένων (βλ. «Εργασία»).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης

Με τις διατάξεις του Ν. 4320/2015 εισήχθησαν ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης και πιο συγκεκριμένα θεσμοθετήθηκε η χορήγηση των εξής παροχών: α) δωρεάν επανασύνδεση και παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, β) επίδομα ενοικίου για την εξασφάλιση στέγης και γ) επιδότηση σίτισης. Οι παροχές αυτές χορηγούνται με βάση εισοδηματικά, περιουσιακά και οικογενειακά κριτήρια, τα οποία καθορίστηκαν με την υπ' αριθμ. ΟΙΚ.494/9.4.2015 ΚΥΑ. Από την έως τώρα υλοποίηση του προγράμματος αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης προέκυψαν σημαντικά προβλήματα και δυσλειτουργίες, τα οποία εντόπισε ο Συνήγορος και υπέβαλε προτάσεις προς την κατεύθυνση εξορθολογισμού και βελτίωσης της αποτελεσματικότητας του προγράμματος (βλ. «Οψεις ανθρωπιστικής κρίσης και ευάλωτες ομάδες»). Ειδικότερα, πρότεινε:

- Να αναβιώσει το δικαίωμα υποβολής αιτήματος επανεξέτασης και μάλιστα για εύλογη χρονική διάρκεια, επειδή, μετά την τυχόν απόρριψη του αιτήματος υπαγωγής στο πρόγραμμα, οι ενδιαφερόμενοι είχαν προθεσμία μόλις 7 ημερών να υποβάλουν αίτημα επανεξέτασης, ενώ στις περισσότερες περιπτώσεις μέσα σε αυτό το διάστημα δεν είχαν ούτε καν λάβει γνώση της απορριπτικής απόφασης.
- Να διευκρινιστεί με σαφήνεια το έτος αναφοράς που λαμβάνεται υπόψη για τη συνδρομή των οικογενειακών και λοιπών

συναφών στοιχείων των αιτούντων. Και τούτο επειδή έχει προκληθεί σύγχυση εάν λαμβάνεται υπόψη η οικογενειακή κατάσταση του αιτούντος κατά το έτος 2013, που αποτελεί το έτος αναφοράς των εισοδηματικών κριτηρίων (οικονομικό έτος 2014 – χρήση 2013), το έτος 2014, δηλαδή το προηγούμενο της αίτησης έτος, ή το 2015, το έτος υποβολής της αίτησης, όπως φαίνεται να έγινε στην πράξη σε ορισμένες περιπτώσεις.

- Να διευκρινιστεί με ποια βάση δεδομένων διασταυρώνονται τα δηλωθέντα στοιχεία οικογενειακής κατάστασης (λ.χ. με βάση τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος του οικονομικού έτους 2014, όπως τα εισοδηματικά κριτήρια, με βάση το Εθνικό Μητρώο ΑΜΚΑ ή με βάση άλλη τράπεζα δεδομένων).
- Να δοθεί η δυνατότητα υποβολής τροποποιητικής αίτησης, προκειμένου να μην απορρίπτονται αιτήματα για καθαρά τυπικούς λόγους (π.χ. σε περίπτωση λάθους από αβλεψία του αιτούντος είτε του ΚΕΠ, όπου συμπληρώθηκε η αίτηση).
- Να διευκρινιστεί εάν τα περιουσιακά κριτήρια εφαρμόζονται και για τη χορήγηση της δωρεάν επανασύνδεσης και παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, όπως για τις άλλες δύο παροχές.
- Να δημοσιοποιηθεί, και για λόγους διαφάνειας, από ποιο ύψος μοριοδότησης και πάνω χορηγήθηκαν οι αιτηθείσες παροχές, καθώς οι επί του παρόντος διαθέσιμοι πόροι επαρκούσαν για τη χορήγηση των παροχών όχι σε όλους τους δικαιούχους αλλά μόνο σε όσους συγκέντρωσαν τουλάχιστον έναν αριθμό μορίων («κριτήρια προτεραιοποίησης» στην ΚΥΑ). Ειδικά για

τους δικαιούχους που αποκλείστηκαν προσωρινά από το πρόγραμμα λόγω των παραπάνω κριτηρίων προτεραιοποίησης, ο Συνήγορος πρότεινε:

α) να τους δοθεί η δυνατότητα υποβολής αίτησης επανεξέτασης υπό το φως της δημοσιοποίησης του «κατωφλίου μοριοδότησης» για τη χορήγηση των παροχών

β) να χορηγείται «βεβαίωση δικαιούχου ένταξης στο πρόγραμμα αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης», ώστε να μπορούν να απολαμβάνουν ευεργετήματα που προβλέπονται για τους δικαιούχους από άλλους φορείς (λ.χ. πιστωτικό ίδρυμα για «κούρεμα» δανείου).

- Την άμεση και κατ' απόλυτη προτεραιότητα επανεξέταση των αιτήσεων, οι οποίες απορρίφθηκαν με την αιτιολογία «Ένδειξη θανάτου Εθνικού Μητρώου ΑΜΚΑ», καθώς η λανθασμένη αυτή ένδειξη στο μητρώο προφανώς δεν οφείλεται σε δική τους υπαιτιότητα.

Για τις παροχές του άρθρου 42 Ν. 1140/1981

Με αφορμή τη διερεύνηση αναφορών, ο Συνήγορος διαπίστωσε ότι πολλοί ασφαλισμένοι στερούνται παροχές λόγω αναντιστοιχίας των αιτημάτων τους με το περιεχόμενο των γνωματεύσεων του ΚΕΠΑ (υποθέσεις 194230/2014, 196689/2015). Ειδικότερα, μία κατηγορία ασφαλισμένων αιτούνται σύνταξη αναπηρίας και το ΚΕΠΑ, στο οποίο παραπέμπονται, διαπιστώνει είτε ότι υπάρχουν ανάγκες συμπαράστασης ετέρου προσώπου και δικαιούνται το επίδομα απολύτου αναπηρίας είτε ότι συντρέχει υπαγωγή στις διατάξεις περί παραπληγίας και δικαιούνται το εξωιδρυματικό επίδομα. Ωστόσο, για να λάβουν την παροχή, τους υποδεικνύεται η κατάθεση νέας αίτησης, τα αποτελέσματα της οποίας επενεργούν από τον χρόνο υποβολής της. Μία άλλη κατηγορία αποτελούν οι συνταξιούχοι αναπηρίας, οι οποίοι αιτούνται το επίδομα απολύτου αναπηρίας ή το εξωιδρυματικό επίδομα και καθ' υπόδειξη ασφαλιστικών οργάνων παραπέμπονται στο ΚΕΠΑ, το οποίο μπορεί να διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση του ενός ή του άλλου επιδόματος, ανεξαρτήτως του περιεχομένου του αιτήματός τους. Ωστόσο, για να λάβουν την παροχή πρέπει να υποβάλουν νέο, εστιασμένο στο περιεχόμενο της γνωμάτευσης του ΚΕΠΑ, αίτημα, το οποίο επίσης επενεργεί από τον χρόνο υποβολής του. Και στις δύο περιπτώσεις, οι ασφαλισμένοι στερούνται παροχές για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της υποβολής του αρχικού και του νεότερου αιτήματος. Ο Συνήγορος πρότεινε:

- Την προσαρμογή της διοικητικής πρακτικής, στο γεγονός ότι, με την κρίση του ΚΕΠΑ, καθίσταται γνωστή η επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου αναπηρίας και για τούτο πλεοναστική και σε βάρος των ασφαλισμένων η απαίτηση νέας αίτησης.
- Τη συμπλήρωση των γνωματεύσεων του ΚΕΠΑ, ειδικά σε κρίσεις που έχουν παραλειφθεί ως αυτονόητες (ανάγκη συμπαράστασης ετέρου προσώπου) λόγω της αναγραφής στοιχείου που χορηγεί υπέρτερο δικαίωμα (παραπληγία, τετραπληγία).

Για τη διαδικασία χορήγησης ΕΚΑΣ (βλ. «Κοινωνική ασφάλιση και αλληλεγγύη»)

- Να εκδίδεται έγκαιρα η ΥΑ για τα εισοδηματικά κριτήρια χορήγησης του ΕΚΑΣ.

- Ο έλεγχος και η αναζήτηση των δικαιολογητικών να διενεργούνται εγκαίρως και η διαδικασία να ολοκληρώνεται στην προβλεπόμενη από τον νόμο προθεσμία.
- Να προηγείται ακρόαση σε περίπτωση διακοπής του ΕΚΑΣ λόγω νέων εισοδηματικών κριτηρίων.
- Στις περιπτώσεις συνταξιούχων που διαπιστώνεται ότι δεν είναι δικαιούχοι, η παρακράτηση της σύνταξής τους να μην ανατρέπει την οικονομική τους κατάσταση.

Για την ειδική παροχή προστασίας μητρότητας και τις ασφαλισμένες στο ΕΤΑΑ/ΤΣΜΕΔΕ

Ο Συνήγορος διαπίστωσε ότι γυναίκες μηχανικοί και εργαζόμενες με μισθωτή απασχόληση που κάνουν χρήση του δικαιώματος σε εξάμηνη άδεια / παροχή προστασίας μητρότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 142 Ν. 3655/2008 και τη σχετική υπ' αριθμ. 33891/606/08 ΥΑ, υποχρεούνται σε διπλή καταβολή εισφορών τόσο προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ όσο και προς το ΤΣΜΕΔΕ και σε δυσμενή αλλαγή του καθεστώτος υπολογισμού των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών, από αυτό του μισθωτού σε ελεύθερου επαγγελματία (υπόθεση 173056/2013). Πρότεινε εναλλακτικά:

- είτε την έκδοση σχετικής εγκυκλίου από τη ΓΓΚΑ (ή ακόμη και τροποποίηση της οικείας διάταξης), ώστε να δίνεται η δυνατότητα στις δικαιούχους, οι οποίες λόγω ιδιότητας ή άσκησης δραστηριότητας υπάγονται στην ασφάλιση του ΕΤΑΑ, αντί της παρακράτησης να λαμβάνουν όλο το ποσό της παροχής και να αποδίδουν τις εισφορές στο ταμείο τους
- είτε, αν τυχόν η ως άνω πρώτη εναλλακτική κριθεί ανέφικτη, την τροποποίηση της διάταξης του άρθρου 142 Ν. 3655/2008, όπως ισχύει, ώστε οι δικαιούχοι εξάμηνης άδειας προστασίας μητρότητας να υπάγονται στην ασφάλιση του ΙΚΑ, με εξαίρεση τις εργαζόμενες οι οποίες λόγω ιδιότητας ή άσκησης δραστηριότητας υπάγονται στην ασφάλιση του ΕΤΑΑ και οι εισφορές που έχουν ήδη καταβληθεί να αποδίδονται στους αντίστοιχους κλάδους ασφάλισης του ΕΤΑΑ για την ασφαλιστική τους τακτοποίηση.

Ανταποκρινόμενη, η ΓΓΚΑ απευθύνθηκε στον ΟΑΕΔ ζητώντας περαιτέρω ενημέρωση για την ειδικότερη κατηγορία και για τις προϋποθέσεις με τις οποίες χορηγείται η εν λόγω άδεια προστασίας μητρότητας στις ασφαλισμένες στο ΕΤΑΑ/ΤΣΜΕΔΕ και ΤΣΑΥ.

Για τη διασφάλιση και την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών που ζουν σε Ιδρύματα Παιδικής Προστασίας (βλ. «Οι δραστηριότητες της χρονιάς»)

- Τη θέσπιση Ελάχιστων Εθνικών Προδιαγραφών για τη λειτουργία των μονάδων παιδικής προστασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα καθώς και ενός κώδικα δεοντολογίας που να καθορίζει ενιαίες προδιαγραφές πρακτικής. Μεταξύ άλλων, πρότεινε τη θέσπιση προδιαγραφών για τη διασφάλιση της αριθμητικής και ποιοτικής επάρκειας της στελέχωσης και την εισαγωγή ενιαίου ως προς τις βασικές προβλέψεις και αρχές κανονισμού λειτουργίας, για όλα τα παραπάνω ιδρύματα, με προβλέψεις για όλα τα θέματα καθημερινής ζωής, βάσει των

σύγχρονων δεδομένων και παιδαγωγικών αντιλήψεων και των διεθνών κειμένων και οδηγιών για τα δικαιώματα των παιδιών που ζουν σε ιδρύματα.

- Την εισαγωγή επαρκών μηχανισμών καταγραφής και πιστοποίησης για τα ιδρύματα παιδικής προστασίας και κυρίως την κατά το δυνατόν συντομότερη ενεργοποίηση του προβλεπόμενου Εθνικού Μητρώου Παιδικής Προστασίας, στο πλαίσιο του προγράμματος e-προνοία.
- Την εισαγωγή επαρκών μηχανισμών εποπτείας και ελέγχου των ιδρυμάτων αυτών και την ενίσχυση υφιστάμενων εποπτικών μηχανισμών.
- Την ενεργό προώθηση εναλλακτικών λύσεων στην ιδρυματική φροντίδα με την ενίσχυση του θεσμού της αναδοχής και την ειδική μέριμνα για την ελαχιστοποίηση της διάρκειας παραμονής των παιδιών σε ιδρύματα.
- Τη σύσταση κατάλληλων δομών άμεσης υποδοχής παιδιών που απομακρύνονται από το οικογενειακό τους περιβάλλον.

- Τη σύσταση (σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία Υγείας και Δικαιοσύνης) εξειδικευμένων δομών για παιδιά και εφήβους με σοβαρές διαταραχές συμπεριφοράς, ψυχικές διαταραχές ή άλλες ειδικού τύπου ανάγκες που χρήζουν αυξημένης υποστήριξης.
- Τη θέσπιση ενιαίου θεσμικού πλαισίου για τη συνεχιζόμενη υποστήριξη νεαρών ενηλίκων που αποχωρούν από ιδρύματα, καθώς και τη σύσταση δομών υποστηριζόμενης διαβίωσης για νεαρούς ενήλικες με ελαφρές ή σοβαρές αναπηρίες που έχουν μεγαλώσει σε ιδρύματα και χρήζουν διά βίου υποστήριξης προκειμένου να μπορέσουν να ζήσουν ανεξάρτητα στην κοινότητα.

Για τη χορήγηση αρχικής άδειας εργασίας

Να χορηγείται αρχική άδεια εργασίας σε αιτούντες άσυλο και σε δικαιούχους ανθρωπιστικού καθεστώτος.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Για τον έλεγχο ποιότητας υπηρεσιών από ιδιωτικές κλινικές σε ασφαλισμένους

Ο Συνήγορος εξέτασε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο ΕΟΠΥΥ δεν κατέβαλε εγκαίρως στους ασφαλισμένους τα ποσά συμμετοχής των νοσηλίων τους σε ιδιωτικές κλινικές. Το πρόβλημα γίνεται ακόμα πιο έντονο στις ψυχιατρικές κλινικές όπου οι ασθενείς δεν αντιδρούν όταν δεν λαμβάνουν τη δέουσα φροντίδα. Με το άρθρο 32 Ν. 2676/1999 συστήθηκε η Υπηρεσία Ελέγχου Δαπανών Υγείας Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης ΥΠΕΔΥΦΚΑ). Σε πόρισμα της υπηρεσίας αυτής, έπειτα από παρότρυνση του Συνηγόρου, αναδείχθηκαν σοβαρότατα κενά στο ισχύον νομικό πλαίσιο (βλ. «Κοινωνική ασφάλιση και αλληλεγγύη»). Απευθυνόμενος στο Τμήμα Νομοθετικής Πρωτοβουλίας του Υπουργείου Υγείας, ο Συνήγορος πρότεινε τον εμπλουτισμό του πλαισίου αυτού με την πρόβλεψη ειδικών αυστηρών ποινών για την παράβαση καταχρηστικών χρεώσεων ασφαλισμένων και δυνατότητας επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθέντων χρημάτων σε αυτούς χωρίς να απαιτείται η προσφυγή στη δικαιοσύνη.

Για την παρουσία γονέων σε ιατρικές πράξεις που αφορούν τα παιδιά τους

Προτάθηκε στο Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας (ΚΕΣΥ) να επιτρέπεται και να ενισχύεται από τους επαγγελματίες υγείας η παρου-

σία των γονέων/συνοδών κατά τη διάρκεια ιατρικής εξέτασης ή διενέργειας απλών ιατρικών πράξεων (λ.χ. αιμοληψίας) στα παιδιά τους, ιδίως όταν είναι μικρής ηλικίας, εφόσον η παρουσία τους δεν κρίνεται αρνητική για συγκεκριμένους λόγους. Το ΚΕΣΥ δήλωσε την καταρχήν συμφωνία του με τις θέσεις του Συνηγόρου, έπειτα και από θετική εισήγηση της Ελληνικής Παιδιατρικής Εταιρείας και της Παιδοψυχιατρικής Εταιρείας Ελλάδος (βλ. «Κοινωνική ασφάλιση και αλληλεγγύη») .

Για την άσκηση του επαγγέλματος του λογοθεραπευτή

Τη συμπλήρωση των διατάξεων του ΠΔ 176/2014, με το οποίο κατοχυρώθηκε το επάγγελμα της ειδικότητας «Λογοθεραπευτής», ως νομοθετικά ρυθμιζόμενο, ώστε να μην αποκλείονται του δικαιώματος άσκησης της προαναφερόμενης επαγγελματικής δραστηριότητας επαγγελματίες οι οποίοι επί σειρά ετών ασκούσαν το συγκεκριμένο επάγγελμα χωρίς την υποχρέωση εξασφάλισης επαγγελματικής άδειας ή βεβαίωσης. Το Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας (ΚΕΣΥ) αποφάσισε την τροποποίηση των διατάξεων του ΠΔ 176/2014, ώστε να επιτρέπεται στους προαναφερόμενους επαγγελματίες να συνεχίσουν να ασκούν το επάγγελμά τους, εφόσον βεβαιώσουν πλήρουν τις οριζόμενες διευρυμένες προϋποθέσεις και αναμένεται η έκδοση του τροποποιημένου ΠΔ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Για το δικαίωμα ελεύθερης εισόδου στο Μουσείο Ακρόπολης

Το Μουσείο Ακρόπολης με απόφαση του ΔΣ δεν αποδέχεται το δικαίωμα ελεύθερης εισόδου των συλλόγων φίλων άλλων μουσείων κατά παράβαση σχετικής ΚΥΑ που ισχύει για όλα τα κρατικά μουσεία, με την επίκληση της ιδιότητάς του ως ΝΠΔΔ. Διαπιστώνοντας τη μη πλήρη και ορθή εφαρμογή εκ μέρους του φορέα της ΚΥΑ, ο Συνήγορος εισηγήθηκε τη λήψη νομοθετικής πρωτοβουλίας για τη διευκρίνιση του ζητήματος και την αποφυγή αντικρουόμενων απόψεων, άλλως τη διατύπωση οδηγιών του υπουργείου επί της ορθής εφαρμογής των συγκε-

κριμένων διατάξεων (υπόθεση 175871/2013).

Για πρόσβαση υπαλλήλου στο περιεχόμενο καταγγελίας σε βάρος του

Την έκδοση διευκρινιστικής οδηγίας που να διασφαλίζει το δικαίωμα πρόσβασης του εγκαλούμενου υπαλλήλου στο περιεχόμενο της καταγγελίας σε βάρος του και στα στοιχεία του φακέλου ώστε να μπορεί να ασκεί αποτελεσματικά και έγκαιρα το δικαίωμα της υπεράσπισής του (υπόθεση 185135/2014).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Για τον ΕΝΦΙΑ (βλ. «Οικονομικές συναλλαγές κράτους – πολιτών»)

- Την αφαίρεση της αξίας των υπό ρυμοτομική απαλλοτρίωση ακινήτων από τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου, ώστε ο συμπληρωματικός ΕΝΦΙΑ να αφορά τελικά αποκλειστικά τα μη εξαιρούμενα ακίνητα του φορολογούμενου.
- Τον υπολογισμό του ΕΝΦΙΑ με βάση την πραγματική ηλικία του κτίσματος. Να υπάρξει πρόβλεψη ώστε να υπολογίζεται με τον μεγαλύτερο συντελεστή ο φόρος μόνο για την επιφάνεια του ακινήτου που αναφέρεται στη νεότερη οικοδομική άδεια, ενώ ο φόρος για το υπόλοιπο κτίσμα να υπολογίζεται με βάση την πραγματική ηλικία του κτίσματος.
- Τη μείωση του φόρου και στα αποπερατωμένα ουδέποτε

ηλεκτροδοτηθέντα ακίνητα, αντίστοιχη αυτής που γίνεται στα αποπερατωμένα, ηλεκτροδοτηθέντα αλλά κενά, κατά το προηγούμενο έτος, ακίνητα (υποθέσεις 195650/2014, 199412, 199414/2015).

Για τη διόρθωση σε ΔΟΥ της δήλωσης διακοπής επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η διόρθωση αυτή δεν ήταν δυνατή μετά την ολοκλήρωση της καταχώρισής της στο μηχανογραφικό σύστημα και τη χορήγηση σχετικής βεβαίωσης στον φορολογούμενο. Ο Συνήγορος πρότεινε να γίνεται δεκτή η σχετική διόρθωση όταν συντρέχει περίπτωση παράβασης νόμου ή ειδικότερα πλάνης περί τα πράγματα. Με την ΠΟΛ 1178/2015 καταργήθηκε η σχετική διάταξη που απαγόρευε τη διόρθωση και τίθενται σε εφαρμογή οι γενικές διατάξεις για την ανάκληση διοικητικών πράξεων (ΑΝ 261/1968).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Για τη διαδικασία έκδοσης ηλεκτρονικού παραβόλου

Δεν ήταν δυνατή η επιστροφή του ποσού που είχε καταβληθεί για την έκδοση ηλεκτρονικού παραβόλου, το οποίο τελικά δεν χρησιμοποιήθηκε, όταν δεν είχε δηλωθεί ο ΑΦΜ στη σχετική αίτηση έκδοσης του ηλεκτρονικού παραβόλου. Προτάθηκε η τροποποίηση της ηλεκτρονικής φόρμας του ηλεκτρονικού παραβόλου ώστε να καταστεί η δήλωση του ΑΦΜ υποχρεωτικό πεδίο για όσους τον διαθέτουν. Επιπλέον, προτάθηκε να διασφαλιστεί ότι οι υπάλληλοι των ΚΕΠ ενημερώνουν τους πολίτες

που επιθυμούν να εκδώσουν ηλεκτρονικό παράβολο για τις συνθέσεις της μη συμπλήρωσης του πεδίου του ΑΦΜ. Το Υπουργείο Οικονομικών εξέδωσε την υπ' αριθμ. ΠΟΛ 11331/2015, με την οποία υλοποιείται η πρόταση του Συνηγόρου. Επίσης, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης δόθηκαν οδηγίες στους υπαλλήλους των ΚΕΠ που συντάσσουν αιτήσεις έκδοσης ηλεκτρονικού παραβόλου να μεριμνούν για την υπενθύμιση συμπλήρωσης και του ΑΦΜ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Για τα πολεοδομικά πρόστιμα σε παραπήγματα με χρήση κατοικίας

Για την άρση της εξαιρετικά επαχθούς κατάστασης που συνδέεται με την επιβολή δυσανάλογων προστίμων για αυθαίρετα παραπήγματα-παράγκες –από πρόχειρα και ευτελούς αξίας υλικά, όπως ξύλο, λαμαρίνα, νάιλον κ.λπ.– που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη στέγαση ατόμων τα οποία αντικειμενικά αντιμετωπίζουν σοβαρά βιοτικά προβλήματα, ο Συνήγορος έχει προτείνει επανειλημμένως από το 2013 στο ΥΠΕΚΑ και το μετέπειτα ΥΠΑΠΕΝ νομοθετική ρύθμιση ώστε να αποτρέπεται η δυσανάλογη επιβάρυνση με πολεοδομικά πρόστιμα των εν λόγω αυθαιρέτων.

Για την επιστροφή προστίμων νομιμοποίησης αυθαιρέτων

Την έκδοση της ΥΑ που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγρ. 2 Ν. 4178/2013, η οποία θα καθορίζει τις περιπτώσεις και τη διαδικασία τυχόν επιστροφής προστίμων νομιμοποίησης αυθαιρέτων όταν το πρόστιμο που υπολογίζεται σύμφωνα με τον νέο νόμο είναι μικρότερο του ποσού που έχει καταβληθεί για την ολοκληρωμένη πράξη υπαγωγής.

Για την υποχρέωση των δήμων να καθορίσουν τα δίκτυα κοινόχρηστων χώρων τους

Με αφορμή τη μη ολοκλήρωση της εφαρμογής του άρθρου 35 του Ν. 3937/2011 για τη δημιουργία δικτύου κοινόχρηστων χώρων και τις δυσλειτουργίες που έχει εντοπίσει ο Συνήγορος

ως προς τον χαρακτηρισμό οδών, τη νομιμότητα οικοδομικών αδειών στις περιπτώσεις έλλειψης δικτύου κοινόχρηστων χώρων εντός ορίων οικισμού χωρίς ρυμοτομικό σχέδιο και την κατάληψη τμημάτων κοινόχρηστων χώρων, πρότεινε την άμεση προώθηση ενεργειών σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των ΟΤΑ, ώστε να εξεταστεί η δυνατότητα επεξεργασίας νομοθετικής ρύθμισης που να ορίζει ως υποχρέωση των δήμων να καθορίσουν άμεσα τα δίκτυα κοινόχρηστων χώρων τους – σε πρώτη φάση στους ήδη οριοθετημένους οικισμούς. Η συγκεκριμένη ρύθμιση θα δώσει ουσιαστική λύση ενώ θα ελαφρύνει σημαντικά το βάρος που έχει επωμιστεί η δικαιοσύνη, αλλά και η διοικητική λειτουργία των δήμων από σειρά δυσεπίλυτων υποθέσεων. Επίσης, ο Συνήγορος ενημέρωσε σχετικά και το Πράσινο Ταμείο με στόχο τη δυνατότητα εξεύρεσης πόρων για το προαναφερθέν έργο.

Για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων

Με αφορμή τη δημόσια διαβούλευση σχετικά με το νέο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων, τον Ιούνιο του 2015 ο Συνήγορος πρότεινε:

- Την αλλαγή του συστήματος διαχείρισης στην κατεύθυνση όχι μόνον της ανακύκλωσης των αποβλήτων αλλά και της πρόληψης.
- Την εφαρμογή των ΠΕΣΔΑ, την ολοκλήρωση των μελετών και τη δημοπράτηση των ώριμων έργων, για τα οποία έχει κριθεί η νομιμότητά τους από τα αρμόδια δικαστήρια.

- Την κατασκευή, ταυτόχρονα με τους ΧΥΤΑ, των έργων επεξεργασίας, ώστε οι ΧΥΤΑ σύντομα να μετατραπούν σε χώρους υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ).
- Την εκπόνηση μελετών βιωσιμότητας και τη συγκριτική αξιολόγηση των εναλλακτικών συστημάτων διαχείρισης, με κριτήρια περιβαλλοντικά και τεχνικοοικονομικά.
- Την ενίσχυση της διαδικασίας συμμετοχής των πολιτών στην εκπόνηση των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων.
- Τη στελέχωση των εμπλεκόμενων στην αδειοδότηση και στον έλεγχο υπηρεσιών με επαρκές και εξειδικευμένο προσωπικό, αλλά και υλικοτεχνική και εργαστηριακή υποδομή .

Για τη διαδικασία τροποποίησης ρυμοτομικού σχεδίου σε προστατευόμενους ιστορικούς τόπους

Η αποδοχή γνωμοδότησης του ΝΣΚ σχετικά με τη διαδικασία τροποποίησης ρυμοτομικού σχεδίου σε προστατευόμενους ιστορικούς τόπους, χωρικής αρμοδιότητας Υπουργείου Μακεδονίας – Θράκης, μπορεί να απεμπλέξει το ζήτημα της ασφάλειας των αρμοδιοτήτων των συναρμόδιων υπουργείων, που έχει ανακύψει από τις συνεχείς τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου και έχει ως αποτέλεσμα τις μακροχρόνιες καθυστερήσεις στη διαδικασία τροποποίησης (υπόθεση 169634/2013).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Για τη διαγραφή τακτικών μελών από το Μητρώο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ)

Την τροποποίηση των διατάξεων του Ν. 1486/1984, όπως ισχύει, προς την κατεύθυνση συμπερίληψης ρητής για τη δυνατότητα εκούσιας διαγραφής όσων μελών την επιθυμούν, εφόσον δεν ασκούν το επάγγελμα του μηχανικού (βλ. «Εργασία»).

Για την τροποποίηση Πράξεων Επιβολής Προστίμων από τη ΣΤΑΣΥ ΑΕ

Στο έντυπο της πράξης βεβαίωσης παράβασης και επιβολής προστίμου από τη ΣΤΑΣΥ ΑΕ δεν αναγράφεται η προθεσμία υποβολής ένστασης, ούτε τα απαραίτητα προς τούτο δικαιολογητικά. Ο Συνήγορος πρότείνει:

- Να υπάρχει χώρος στο έντυπο της βεβαίωσης παράβασης, όπου θα αναγράφεται με συγκεκριμένη ημερολογιακή αναφορά η τελευταία ημέρα κατάθεσης ένστασης, καθώς και οι διατάξεις βάσει των οποίων προβλέπεται.
- Να αναγράφεται ευκρινώς ποια ακριβώς δικαιολογητικά οφείλει να προσκομίσει ο εκάστοτε ενδιαφερόμενος για την κατάθεση ένστασης.
- Στις περιπτώσεις όπου κρίνεται απαραίτητο να υπάρχει στον φάκελο της υπόθεσης φωτοαντίγραφο οποιουδήποτε εκ των προσκομισθέντων στοιχείων, η φωτοτυπία ή η ψηφιοποίηση/σάρωση να γίνεται με ενέργειες της υπηρεσίας (υπόθεση 201702/2015).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Για οχήματα που δεν τελούν πλέον υπό την κατοχή των ιδιοκτητών τους

Την απλοποίηση της διαδικασίας διαγραφής των εξής οχημάτων (βλ. «Οι δραστηριότητες της χρονιάς»):

- Όταν έχουν καταστραφεί στο παρελθόν χωρίς να διαγραφούν από τα σχετικά μητρώα, προτάθηκε η σύσταση Ειδικής Επιτροπής που θα έχει την αρμοδιότητα έγκρισης της οριστικής διαγραφής των οχημάτων (ή εναλλακτικά της καταχώρισής τους σε ειδικό μητρώο), ώστε να ακολουθήσει απαλλαγή του ιδιοκτήτη από το βάρος του αυτοκινήτου.

- Όταν άλλαξαν κάτοχο κατόπιν αγοραπωλησίας, χωρίς να ολοκληρωθεί η διαδικασία μεταβίβασης, προτάθηκε η αποδοχή από τις οικονομικές υπηρεσίες της δήλωσης αναγκαστικής ακινησίας, εφόσον έχει προηγηθεί σχετική καταγγελία στις αστυνομικές αρχές, καθώς και η καταχώριση των οχημάτων αυτών σε ειδικό μητρώο στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Οι προτάσεις του Συνηγόρου υλοποιήθηκαν με τις ΠΟΛ 1133/25.6.2015 και 1147/3.7.2015.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Για την επιτάχυνση της κύρωσης δασικών χαρτών

Η κύρωση των δασικών χαρτών εγγενώς αποβαίνει προς όφελος πρωτίστως των πολιτών, οι οποίοι θα πληροφορούνται επίσημα για τον χαρακτήρα της έκτασης που τους ενδιαφέρει, εύκολα και γρήγορα μέσω της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών ή των κτηματολογικών γραφείων. Η καταγραφή των δασών και δασικών εκτάσεων εμπεριέχει τη δυνατότητα να οδηγήσει στην προστασία των δασών, των δασικών και χορτολιβαδικών εκτάσεων, οι οποίες επίσης καταχωρίζονται κατά τη διαδικασία

κατάρτισης δασικών χαρτών στην υπεράσπιση των εμπραγμάτων δικαιωμάτων του Δημοσίου επί των δασών, δασικών και χορτολιβαδικών εκτάσεων στις διαδικασίες του Εθνικού Κτηματολογίου και την πλήρη αποτύπωση του ιδιοκτησιακού τους καθεστώτος, σε συνδυασμό με τη διασφάλιση της δημόσιας περιουσίας και τη δημιουργία του πληροφοριακού υπόβαθρου για τη σύνταξη και λειτουργία του Δασολογίου (βλ. «Περιβάλλον και υποδομές»).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Για την κτήση ιθαγένειας λόγω γέννησης ή φοίτησης

Με τον Ν. 4332/2015, ο οποίος τροποποίησε τον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ΚΕΙ), έγιναν δεκτές επανειλημμένες προτάσεις του Συνηγόρου για την κτήση ιθαγένειας λόγω γέννησης ή φοίτησης (Ετήσιες Εκθέσεις 2012, σ. 83-84· 2013, σ. 131· 2014, σ. 168). Ειδικότερα, με το νέο άρθρο 1α παράγρ. 1-3 ΚΕΙ προβλέπεται κτήση ιθαγένειας με φοίτηση ή με συνδυασμό γέννησης και φοίτησης, ως νομοθετικά τεκμήρια ενσωμάτωσης που σχετίζονται με το πρόσωπο του παιδιού και όχι μόνο με τη βούληση και νόμιμη παραμονή των γονέων του. Επιτυγχάνεται, έτσι, η προσθήκη κριτηρίων συμβατών προς την απόφαση 460/2013 ΣτΕ. Επιπλέον, με την παράγρ. 7 του ίδιου άρθρου προβλέπεται και η κτήση ιθαγένειας από ανήλικα τέκνα όσων αποκτούν ή έχουν αποκτήσει ιθαγένεια λόγω γέννησης ή φοίτησης, ενώ με το νέο άρθρο 2 παράγρ. 2 ΚΕΙ ορίζεται ότι οι εκκρεμείς αιτήσεις θα εξετάζονται

κατά προτεραιότητα με βάση το νέο καθεστώς αλλά χωρίς νέο παράβολο. Δεν έγιναν, πάντως, δεκτές δύο πρόσθετες βελτιωτικές προτάσεις που κατέθεσε ο Συνήγορος κατά τη σχετική διαβούλευση (βλ. «Το πρόσωπο και ο νόμος») και ειδικότερα, πρώτον, να διευκρινισθεί ρητά στο νέο άρθρο 1α παράγρ. 5β' ΚΕΙ ότι τυχόν επιβληθέντα αναμορφωτικά και θεραπευτικά μέτρα για διάπραξη αδικημάτων από ανήλικους δεν αποτελούν ποινική καταδίκη και επομένως δεν συνιστούν λόγο απόρριψης της αίτησης για κτήση ιθαγένειας, και δεύτερον (βλ. «Καταπολέμηση των διακρίσεων»), ο προσδιορισμός της εκπαίδευσης ως προϋπόθεση κτήσης ιθαγένειας κατά την παράγρ. 2 του ίδιου άρθρου να συμπεριλάβει, ως εναλλακτική, τον συνδυασμό απλής (όχι επιτυχούς) σχολικής παρακολούθησης με πιστοποίηση τυχόν ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών ή μαθησιακής δυσκολίας από αρμόδιο δημόσιο διαγνωστικό φορέα.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Για τους κρατούμενους στις φυλακές

Στο πλαίσιο του Ν. 4322/2015 ρυθμίστηκαν θέματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, την επιεικέστερη μεταχείριση ανήλικων, ασθενών, ανάπηρων και υπερήλικων κρατουμένων (βλ. και «Πρόληψη βιολογικών και ψυχολογικών επιπτώσεων της κρατικής βίας» (Ετήσια Έκθεση 2013, σ. 136-137):

- Επεκτείνεται η δυνατότητα κατ' οίκον έκτισης της ποινής και στους κρατούμενους που έχουν υπερβεί το 75ο έτος της ηλικίας τους με ποινές κάθειρξης (άρθρο 3).
- Επεκτείνεται η δυνατότητα της ειδικής, χωρίς τις προϋποθέσεις των άρθρων 105-106 ΠΚ, υπ' όρον απόλυσης σε όλες τις κατηγορίες πασχόντων ατόμων που αντιμετωπίζονται πλέον ενιαία, δηλαδή, πρώτον, σε κρατούμενους με ποσοστό αναπη-

ρίας 67% και άνω, και δεύτερον, σε κρατούμενους με ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω εφόσον εξαιτίας της αδυναμίας αυτοεξυπηρέτησής τους για λόγους υγείας η κράτησή τους σε Κατάστημα κράτησης καθίσταται ιδιαίτερα επαχθής. Σε περίπτωση πρόσκαιρης κάθειρξης ο κρατούμενος είναι δυνατόν να απολυθεί αν έχει εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο το ένα πέμπτο της ποινής. Όταν εκτίεται ποινή ισόβιας κάθειρξης και ο κρατούμενος έχει αναπηρία μεγαλύτερη από ποσοστό 80%, είναι δυνατόν να απολυθεί εάν έχει εκτίσει με οποιοδήποτε τρόπο 10 έτη. Στην περίπτωση της ισόβιας κάθειρξης ο απολυόμενος εκτίει το υπόλοιπο της ποινής του στην κατοικία του, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 56 ΠΚ (άρθρο 6).

- Επεκτείνεται η προστασία των πασχόντων ατόμων και κατά το στάδιο της προσωρινής κράτησης (άρθρο 9).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εφημεριδοπωλών

Με τις διατάξεις του Ν. 4093/2012, οι κλάδοι υγείας του ΕΤΑΠ-ΜΜΕ εντάχθηκαν από 1.12.2012 στον ΕΟΠΥΥ. Ωστόσο, οι εφημεριδοπώλες ασφαλισμένοι του ΕΤΑΠ-ΜΜΕ Θεσσαλονίκης παρέμειναν ανασφάλιστοι χωρίς ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη, διότι τα πρακτορεία τύπου δεν κατέβαλαν εισφορές στο ΙΚΑ για ασθένεια, θεωρώντας πλέον τους εφημεριδοπώλες ελεύθερους επαγγελματίες. Ο Συνήγορος πρότεινε την υπαγωγή της εν λόγω κατηγορίας ασφαλισμένων στον ΕΟΠΥΥ, για οριστική διευθέτηση του ζητήματος. Με το άρθρο 40 Ν. 4331/2015 ορίστηκε ότι από 1.9.2015, όσοι είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο ασφαλισμένου του κλάδου κύριας ασφάλισης του τομέα σύνταξης εφημεριδοπωλών και υπαλλήλων πρακτορείων Θεσσαλονίκης, οι συνταξιούχοι του τομέα και όσοι καταστούν συνταξιού-

χοι εφεξής καθώς και τα μέλη των οικογενειών του θα υπάγονται για παροχές περίθαλψης στον ΕΟΠΥΥ και για παροχές σε χρήμα στον Λογαριασμό σε Χρήμα του ΕΤΑΠ-ΜΜΕ.

Για την ασφάλιση ωρομίσθιων εκπαιδευτικών σε σχολεία δεύτερης ευκαιρίας (ΣΔΕ)

Ο Συνήγορος πρότεινε την υπαγωγή των απασχολούμενων με σύμβαση έργου καθηγητών των ΣΔΕ στην ασφάλιση του ΙΚΑ, υπό τους όρους του άρθρου 31 Ν. 4186/2013, διότι υπαγορεύεται από τους ίδιους λόγους για τους οποίους υπήχθησαν στην ασφάλιση του ΙΚΑ οι εκπαιδευτές των ΙΕΚ και ανταποκρίνεται στην αρχή της ίσης μεταχείρισης ουσιασώς όμοιων περιπτώσεων. Με το άρθρο 46 Ν. 4331/2015 εντάχθηκαν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 31 Ν. 4186/2013 και οι αναπληρωτές

και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν σε ΣΔΕ και υπήχθησαν στην ασφάλιση του ΙΚΑ. Για την εφαρμογή της διάταξης εκδόθηκαν οι υπ' αριθμ. Φ.80000/οικ.31071/1024/17.7.2015 και 42/14.9.2015 εγκύκλιοι, της ΓΓΚΑ και του ΙΚΑ αντίστοιχα.

Για την καταβολή της σύνταξης ανασφάλιστων υπερηλίκων από τον ΟΓΑ

Ο Συνήγορος διαπίστωσε ότι διακόπτονταν οι καταβαλλόμενες συντάξεις σε ανασφάλιστους υπερηλίκους, επειδή οι ίδιοι εισέπρατταν παράλληλα σύνταξη εξαιρετικά χαμηλού ύψους ως τέκνα αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης ή παθόντες της πολεμικής περιόδου 1940-1950, κατά τις διατάξεις του Ν. 4093/2012. Ο Συνήγορος αμφισβήτησε τη νομιμότητα της διακοπής των συντά-

ξεων ανασφάλιστου υπερηλίκου για τον συγκεκριμένο λόγο (βλ. «Όψεις ανθρωπιστικής κρίσης και ευάλωτες ομάδες»), προτείνοντας να μη διακόπτεται η χορήγηση της σύνταξης ανασφάλιστου υπερηλίκου στις περιπτώσεις όσων λαμβάνουν ταυτόχρονα άλλη σύνταξη με τιμητικό ή αποκαταστατικό χαρακτήρα.

Με το άρθρο 31 Ν. 4331/2015, προβλέφθηκε ότι από 1.10.2015 η μηνιαία σύνταξη ανασφάλιστων υπερηλίκων χορηγείται ή επαναχορηγείται υπό προϋποθέσεις σε όσους έχουν συμπληρώσει το 67ο έτος και δεν δικαιούνται σύνταξη από οποιονδήποτε φορέα κοινωνικής ασφάλισης ή το Δημόσιο στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, με εξαίρεση τις συντάξεις που χορηγούνται στους αγωνιστές Εθνικής Αντίστασης. Στη συνέχεια, όμως, με το άρθρο 21 παράγρ. 3 Ν. 4337/2015 η ανωτέρω διάταξη καταργήθηκε.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Για την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών στον ΟΑΕΕ

Ο Συνήγορος είχε υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ασφαλισμένων οφειλετών του ΟΑΕΕ (Ετήσια Έκθεση 2014, σ. 54-55). Πολλές από τις προτάσεις του τελικώς υλοποιήθηκαν και προβλέφθηκε:

- ρύθμιση οφειλών σε 100 δόσεις
- κατάργηση της υψηλής προκαταβολής ως προϋπόθεσης για υπαγωγή σε ρυθμίσεις του ΟΑΕΕ
- κατάταξη σε χαμηλότερη ασφαλιστική κατηγορία με σκοπό τη μείωση του ύψους της εισφοράς
- παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε ασφαλισμένους οφειλέτες του ΟΑΕΕ
- συμψηφισμός αναδρομικών συντάξεων και οφειλών μέχρι 50.000 ευρώ και αύξηση των δόσεων (από 40 σε 60) παρακράτησης οφειλής από τη σύνταξη.

Για την αναγνώριση πλασματικού χρόνου ασφάλισης στους αντιρρησίες συνείδησης

Η σχετική πρόταση του Συνηγόρου (Ετήσια Έκθεση 2014, σ. 175-176) έγινε αποδεκτή με τη διάταξη του άρθρου 26 Ν. 4331/2015 ως εξής: «Οι ασφαλισμένοι των φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που ίσχυαν μέχρι και 31.12.2010, καθώς και όσοι θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης από 1.1.2011 και εφεξής με προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που δεν τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 10 Ν. 3863/2010, μπορούν, από σχετική αίτηση, να αναγνωρίζουν ως χρόνο ασφάλισης τον χρόνο προσωρινής κράτησης ή φυλάκισης που εξέτισαν μέχρι την έναρξη ισχύος του Ν. 2510/1997 για το στρατιωτικό αδίκημα της ανυπακοής ή της ανυποταξίας του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα. Για την αναγνώριση και εξαγορά του χρόνου αυτού εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 1358/1983, όπως ισχύει».

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας και την ενίσχυση αυτής

Στην ειδική έκθεση «Εμπόδια Άσκησης Επιχειρηματικής Δράσης και Προτάσεις για Ενίσχυση αυτής» (βλ. Ετήσια Έκθεση 2013, σ. 24-25), ο Συνήγορος είχε διατυπώσει συγκεκριμένες προτάσεις.

Με τον Ν. 4321/2015, αυξήθηκε το κατώτερο ποσό της συνολικής οφειλής στο Δημόσιο, άνω του οποίου ζητείται η ποινική δίωξη των υπευθύνων από 5.000 σε 50.000 ευρώ και καταργήθηκε η αυτόφωρη διαδικασία για το αδίκημα της μη καταβολής χρεών στο Δημόσιο, με τη μετατροπή του αδικήματος ως στιγμιαίου.

Περισσότερα και πιο αναλυτικά στοιχεία, στον ιστότοπο του Συνηγόρου www.synigoros.gr

Το σύμβολο μέσα στο κείμενο παραπέμπει σε κατάλογο συνδέσμων (www.synigoros.gr/?i=stp.el.links2015) όπου μπορείτε να βρείτε σχετικά αναρτημένα έγγραφα.